

**Inventaris van het archief  
van de Vereniging voor  
kinderopvang te  
Alphen aan den Rijn,  
De Marthastichting**

Opgericht 1883, opgeheven 1982

Samengesteld door drs. P.C. Moleveld

Aangevuld door drs. K. Dagmare Houniet

Collectie HDC | Protestantse Erfgoed  
Bibliotheek Vrije Universiteit Amsterdam  
De Boelelaan 1105  
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 270  
Augustus 2018 / juni 2023



## Inleiding

### Opmerkingen over het archief van de Martha Stichting te Alphen aan de Rijn

#### Wat was de Martha Stichting?

Vanaf 1883 tot 1982 was er in Alphen a/d Rijn een Nederlands Hervormde jeugdzorginstelling, de Martha Stichting, tehuis voor onverzorgde kinderen, zoals dat in 1883 werd genoemd.

De instelling was Hervormd, vormde zelf ook een Hervormde kerkgemeente en de directeur was een Hervormd predikant. Illustratief was dat een van de eerste vragen in het opnamecontract was of, waar en wanneer de pupil gedoopt was.

Aanvankelijk werd de stichting uitsluitend door vrijwillige gaven uit Hervormde kerkelijke kring in stand gehouden. Later werd ook subsidie ontvangen in de vorm van declaratie per pupil van de zijde van het Ministerie van Justitie, armenzorginstellingen, diaconieën en jeugdzorginstellingen. De Stichting heeft officieel bestaan tot 1982 toen het door fusie of reorganisatie opging in een geseclariseerd verband. Reeds in de vijftiger jaren echter werden door het veranderde beleid binnen de kinderbescherming de gebouwen steeds leger, tot de Martha Stichting in 1974 bestuurlijk werden opgehangen aan een andere jeugdzorginstelling en in 1982 een fusie tot stand kwam.

De instelling herbergde in de eerste helft van de twintigste eeuw drie- tot vijfhonderd pupillen en genoot landelijke bekendheid hoewel de meeste pupillen afkomstig waren uit dat wat nu de Randstad heet.

#### Bronnen voor de geschiedenis van de Martha Stichting:

- S.P. Dee, 'Martha-Stichting' in: F.W. Grosheide e.a. (red.) *Christelijke Encyclopedie*, 1956-1961, IV, 600.
- H. Dinkelaar en A. de Kok, 'Het park Rijnstroom en de Martha Stichting' in: H. Dinkelaar, H. Krol en J. van Vliet (red); *Op pad in Rijnstroom en Beerendrecht*, Alphen aan den Rijn, 1992, pg. 76-86
- C. Geel, *De Martha-Stichting te Alphen a/d Rijn*, A'dam, F.W. Egeling, 1894
- A. Koetsier-van Assendelft, 'Leven in de Martha Stichting' in: *De viersprong, orgaan van de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn*, nov. 1998, 15, nr. 57, pg. 85-89
- P. Leeftang en W.M. van Wermeskerken, 'De geschiedenis van de Martha-Stichting te Alphen aan den Rijn, deel II, De periode Voors, 1907-1935' in: *De viersprong, orgaan van de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn*, nov. 2001, 18, nr. 69
- P. Leeftang, 'De geschiedenis van de Nederlandse Hervormde Gestichtsgemeente' in: *De viersprong, orgaan van de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn*, feb. 2006, 23, nr. 86
- W.M. van Wermeskerken en P. Leeftang, 'De Martha Stichting, deel III, 1935-1982' in: *De viersprong, orgaan van de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn* (aug. 2005, 22, nr. 8) 23-103.

- P.L. Schram, 'Uit de eerste kwarteeuw van de Martha-Stichting' in: *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis van de 19<sup>e</sup> eeuw*, feb. 1983, nr. 15
- Streekarchief Rijnlands Midden: Archief van de Hervormde gestichtsgemeente 'Martha-Stichting', later 'Rijnstroom', 1910-1967.
- A.W. Voors, *Na veertig jaren, een en ander uit de geschiedenis van en het leven in de Martha-Stichting te Alphen aan den Rijn*, 1923
- W.M. van Wermeskerken en P. Leeftang, 'De geschiedenis van de Martha-Stichting te Alphen aan den Rijn, deel I, Het ontstaan en de eerste 25jaar' in: *De viersprong, orgaan van de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn*, aug. 2000, 17, nr. 64

### **Het aangeleverde archief**

Het archief is in 1980 ongeordend overgedragen aan het Historisch Documentatie Centrum voor het Nederlandse Protestantisme (1800-heden). De aanvankelijke poging tot ordening in de jaren tachtig van de twintigste eeuw kan moeilijk geslaagd genoemd worden en het archief is er dan ook niet ongeschonden vanaf gekomen. De ordening vanaf 2012 die tot het voorliggende resultaat heeft geleid moest begonnen worden met circa 380, in meerderheid aan obesitas lijdende dozen, waarin veel stukken voorzien waren van onbegrijpelijke codes en aantekeningen.

De omslagen en mappen die uniforme materie leken te bevatten zoals bijvoorbeeld algemene correspondentie of pupilgegevens bleken bij nader inzien vervuild met ander materiaal. Nadat de beschrijving plaats gevonden had duurde het bovendien een vol jaar voordat een ruimte beschikbaar was waar een archief van inmiddels 400 dozen omgepakt kon worden. Een en ander heeft nogal wat tijd gevergd, maar het feit dat het na 35 jaar nu eindelijk klaar is, verzoent hopelijk ook met stellig vele fouten die onderweg zijn opgetreden.

### **De inhoud van het archief**

Hoewel het archief nog enkele documenten van 1974 bevatte, kan in feite voor de periode na 1960 niet meer gesproken worden over een archief dat ook maar enig inzicht geeft in reilen en zeilen van de organisatie. Vanaf 1952 zijn er zelfs nauwelijks pupilgegevens aanwezig.

Het archief is ook voor de periode vóór 1960 incompleet. Wellicht is er reeds vóór overdracht van het archief door de Martha Stichting veel weggedaan of overgedragen aan de opvolger of is er in de Tweede Wereldoorlog toen de gebouwen in Alphen aan den Rijn gevorderd waren een en ander verloren gegaan.

de inhoud van het archief bestaat globaal uit:

- Notulen 1883-1974, waarbij de periode 1911-1919 ontbreekt.
- Algemene correspondentie vanaf 1909
- Een gatenkaas over financiën vanaf 1922, jaarstukken van 1917 tot 1947 en zes accountantsrapporten
- Gegevens over opname en vertrek pupillen tot 1947
- Voogdijboeken tot 1935
- (School)rapportage van 1908 tot 1952
- Overzichtslijsten van pupillen tot 1906 en vanaf 1921 tot 1946
- Correspondentie over declaraties en pupillen tot 1951

In het archief werden stukken aangetroffen betreffende:

- De Vereniging tot werkverschaffing aan hulpbehoevende blinden, Christelijk Blindeninstituut Dennenheul en Christelijke Blindenhulp, kennelijk vanwege het feit dat een bestuurslid van de Martha Stichting ook in het bestuur van deze blindenorganisaties zat, overgedragen aan het Stadsarchief Amsterdam.
- Huize Carolina 1873-1952, Vereniging tot instandhouding van ‘Huize Carolina’ te ’s-Gravenhage, protestantse Jeugdzorginstelling, overgegaan in de Martha Stichting (1873-1960), opgenomen in de HDC-collectie onder nummer 342;
- Tehuis Offem, 1945-1947. Tehuis van het Bureau Bijzondere Jeugdzorg. Deze instelling was tijdelijk toegevoegd aan de verantwoordelijkheid van het bestuur van de Martha Stichting.
- Huis Initium, van deze niet nader geïdentificeerde instelling werden mutatie rapporten aangetroffen die aan het einde van deze inventaris zijn opgenomen.

### **De ordening van het archief**

Bij de ordening van het archief hebben stukken betreffende de pupillen een centrale plaats ingenomen.

Veel stukken betreffende de dagelijkse bedrijfsvoering zijn uit het archief verwijderd, daaronder nota's, kwitanties, giroafrekeningen en offertes met betrekking tot voeding, kleding en huisvesting. Stukken met namen van pupillen – te denken valt hierbij aan stukken betreffende ziekenhuisopname, onderzoek, medicamenten en stukken betreffende onderwijs, schoolgeld, boeken etc. – zijn in het algemeen uitgenomen en apart bewaard. Dit geldt eveneens voor stukken met namen van pupillen uit de reeksen gemengde correspondentie. Reden is het belang van genealogische informatie die in die stukken te vinden is. Hetzelfde procedé is ook toegepast op bestelbonboekjes en offertes voor de huishoudelijke dienst die in het algemeen aankoop bewijzen bevatten van kruideniersartikelen, fournituren e.d., maar soms bij reparaties (brillen, schoenen, etc.) de naam van een pupil vermelden.

Van de overige stukken over financiële zaken zijn alleen overzichten, jaarstukken, bijzondere inkomsten en verantwoording bewaard. Stukken betreffende de boekhouding zijn verwijderd. De jaarstukken kunnen overzichten van ontvangsten en uitgaven, te betalen rekeningen, kasstaten e.d. bevatten die in het algemeen onder ‘financiële overzichten’ zijn geplaatst.

Stukken betreffende personeelszaken, werving, sollicitatie, salarissen, belastingen, pensioenen, kasbetalingen personeel, arbeidsmarkt zaken en dergelijke zijn niet bewaard. Een uitzondering is gemaakt voor die stukken die de oorlogsomstandigheden (evacuatie, opname, Ariërverklaringen) betreffen.

De ‘gemengde correspondentie’ is bewaard. Doorslagen van uitgaande brieven zijn zelden voorzien van een afzender. Het bevat brieven en doorslagen handelend over financiën, personeel en personeelswerving, bouwzaken, contribuanten, legaten, giften, blad, de boerderij, huishoudelijke dienst, plaatsing van dienstmeisjes en werkjongens, contacten binnen de sector, circulaires, afspraken, herinneringen, convocaties, abonnementen, lidmaatschappen, kalender, sectorcontacten.

De correspondentie is vanwege de omvang niet op onderwerp geordend; strikt financiële stukken (bankstukken, couponnota's e.d.) zijn verwijderd.

Er is onderscheid gemaakt tussen ‘correspondentie algemeen’ en ‘correspondentie financieel’. De eerste categorie kan ook aan financiële zaken gewijde correspondentie bevatten, correspondentie in de tweede categorie bestaat daar uitsluitend uit.

De in het archief aanwezige tijdschriften zijn verwijderd tenzij ze in een enkel geval het (enig beschikbare) jaarverslag bevatten.

De in het archief aangetroffen Marthakalenders (1892 tot 1937) zijn uit het archief verwijderd en overgedragen aan de bibliotheek van de Vrije Universiteit.

Bij verslagen en stukken ten dienste van bestuursvergaderingen zijn de toelichtende stukken als begrotingen, taakomschrijvingen, stukken over aanstelling en honorering, legaten en schenkingen bij de verslagen bewaard, ongeacht of deze elders ook aanwezig zijn. Hetzelfde geldt ten aanzien van de correspondentie van individuele bestuursleden.

Naast de inventarisnummers die uitsluitend handelen over legaten en giften is met name van de vele kleinere legaten en giften de correspondentie opgenomen in de algemene en de financiële correspondentie.

In 1943 is (een deel van) de Martha Stichting geëvacueerd naar andere locaties (Putten, Rheden, Nieuwersluis, Barneveld en Brummen). Onder de gevonden nota's en kwitanties waren er die op leveringen of zorg in die dorpen wezen. Hoewel dit soms de enige aanwijzing van een verblijf buiten Alphen a/d Rijn vormde is een en ander toch vernietigd.

De stukken met betrekking tot opname van pupillen (790) bestaan vaak uit tamelijk willekeurige verzamelingen contracten, weliswaar soms chronologisch of alfabetisch geordend, maar niet alle opnames uit die betreffende periode bevattend. Meestal zijn er ook nog andere verzamelingen die dezelfde periode of een deel daarvan betreffen. Zo zijn er stukken over de periodes 1900-1925, resp. 1902-1909 resp. 1906-1910 resp. 1909-1930 zonder dat sprake is van doublures. Het indelingsprincipe is niet duidelijk, maar de financierende instelling kan bepalend zijn geweest.

Ditzelfde geldt voor de pupillenkaarten en de schoolrapporten.

Een groot aantal brieven uit de ‘gemengde correspondentie’ handelt over pupillen: plaatsing, gedrag, financiering en declaraties. Er is voor gekozen om die stukken uit de gemengde correspondentie te lichten en apart te registreren.

De door het formaat afwijkende delen zijn apart opgeborgen.

Piet Moleveld  
Augustus 2016

Enkele delen waren te groot om in een archiefdoos te worden geborgen; die delen worden los bewaard. In de inventaris zijn die nummers gemerkt met een asterisk (\*). Twee textiele banners met opschrift ‘500 kinderen vragen uw steun’ zijn opgeborgen in depot KE-60.

In november 2019 werd een omslag stukken ontvangen van het Stadsarchief Amsterdam. Toegevoegd aan doos 150.

In juni 2023 werd 4 donatie-busjes en één klein-formaat doos met speldjes met lilakleurige bloemen aan het archief toegevoegd als doos 153.



## Pupillen in de Martha Stichting

Tijdens de inventarisatie van het archief van de Marthastichting heb ik een lijst aangelegd met namen van pupillen die in de Marthastichting verbleven. Het is een lijst geworden die gegevens bevat van 3.744 pupillen die enig moment tussen 1883 en 1950 in de Martha Stichting aanwezig waren. De lijst is samengesteld op basis van gegevens uit de hieronder genoemde inventarisnummers:

|              |  |
|--------------|--|
| 261-303      | Officiële stukken betreffende opname of contractwijziging 1882-1947.   |
| 304-307      | Voogdijboeken en overzichten voogdijkinderen, 1905-1921  |
| 308-315      | Overzichten pupillen, 1883-1946  |
| 316-328      | Pupillenkaarten, 1905-1942.  |
| 329-334      | Stukken (financiën, nota's, kwitantie e.d.) met namen van pupillen, 1936-1952  |
| 336-376      | Schoolrapporten van pupillen, 1909-1952  |
| 377          | Rapportage over werkende pupillen 1917-1922, 1932  |
| 378-393      | Rapportage over pupillen   |
| 394-416      | Medische verklaringen betreffende doorlichting, ziekenlijsten KNVB-, en polikliniekaarten over pupillen en personeel, op naam, 1907-1962 |
| 417          | Vakantielijsten pupillen, 1947-1949  |
| 421-436      | Declaraties verpleegkosten bevat namen van pupillen, 1888-1951 en zj   |
| 437-450      | Overzichten declaraties bevat namen van pupillen, 1895-1951 en zj  |
| 451-463      | Declaraties per instelling bevat namen van pupillen, 1904-1950 en zj.  |
| 464-473      | Correspondentie over declaraties, bevat namen van pupillen, 1920-1952  |
| 474-475      | Financiering in het kader van gezinsverpleging, 1950-1952.   |
| 476-479, 607 | Overzichten uitgaven bevat namen van pupillen, 1919-1948.  |
| 480-491      | Stukken betreffende financiën van de pupillen, zakgeld en spaarbankboekjes, 1892-1955  |
| 492-501      | Stukken betreffende de financiën van werkmeisjes en -jongens, 502  |
| 502          | Correspondentie over werkjongeren, 1927  |

Ook in andere, niet door mij bekeken stukken is het mogelijk nog namen van pupillen te vinden. Deze lijst pretendeert dan ook op geen enkele wijze compleet te zijn. Bovendien zijn door een technisch misverstand van een aantal pupillen de gegevens over de vindplaats in het archief verwijderd, die bleken niet meer terug te halen te zijn. Dat is jammer, maar vast staat wel dat de namen en de gegevens uit het archief afkomstig zijn.

Ik hoop dat de lijst met alle gebreken die eraan kunnen kleven voor onderzoekers en geïnteresseerden mag zijn wat het beoogde: een nuttig hulpmiddel.

Het bestand is op aanvraag beschikbaar.

Piet Moleveld, augustus 2016



## **Toelichting**

De lijst bevat, voor zover in de stukken teruggevonden, achtereenvolgens: de achternaam, voornaam/voorletter, geboortedatum en -plaats, datum van binnenkomst en datum van vertrek, het administratienummer binnen de stichting (stamnummer), het inventarisnummer en eventuele bijzonderheden.

### **Naam en voornaam**

- De ‘Y’ is in het algemeen als ‘IJ’ geschreven.
- Het ontbrak aan tijd om bij gelijke achternamen uit te zoeken of ‘J.’ en ‘Jopie’ dezelfde persoon, dan wel twee personen betrof. In dat geval is de vermelding twee keer opgenomen.
- In enkele gevallen, daar waar geen voorletters bekend waren zijn cijfer gebruikt om onderscheid te kunnen maken tussen pupillen.

### **Geboortedatum, datum van binnenkomst en datum van vertrek**

- Als van de geboortedatum alleen het jaar bekend was werd 1 januari van dat jaar als datum genoteerd. Als allen maand en jaar bekend waren werd eveneens de eerste van die maand genoteerd. Deze systematiek is ook toegepast op dat binnenkomst in de Marthastichting.
- De in de kolommen ‘Datum binnenkomst’ en ‘Datum vertrek’ vermelde data behoeven niet de echte data te zijn. Soms zijn die data niet exact bekend en dan is de eerste- of de laatste datum vermeld waarvan vaststaat dat de pupil in de Marthastichting aanwezig was. Gegevens zijn dan bijvoorbeeld ontleend aan pupillen- of sportkaarten, aan een medische registratie of aan een contract (wijziging).
- Als de pupil meerdere keren werd opgenomen, is slechts de eerste en laatste datum genoteerd.
- De gegevens in de contracten leiden soms tot de vaststelling dat pupillen eerder vertrokken dan dat ze aankwamen. Omdat dat onmogelijk lijkt moet worden geconstateerd dat de administratie niet volledig betrouwbaar is geweest over de jaren heen.

### **Contracten**

- Contracten van opname vormden de belangrijkste bron voor de samenstelling van de lijst.
- De contracten zijn vanaf 1900 genummerd, waarbij alle pupillen die in een contract worden genoemd, onder één nummer werden opgenomen.
- De contracten van vóór 1900 zijn niet meer dan staten van inlichtingen die niet rijk zijn aan gegevens. Slechts naam, voornamen, geboortedatum en -plaats werden vermeld, maar bijvoorbeeld geen opnamedatum. Gepoogd is deze gegevens door middel van andere stukken te completeren.

### **Bijzonderheden**

Deze kolom vermeldt voornamelijk de reden van opname.

### **Gebruikte afkortingen**

|      |   |
|------|---|
| #    | niet, niet van toepassing   |
| Dld  | Duitsland   |
| gm   | grootmoeder   |
| go   | grootouders   |
| gv   | gezinsverpleging, pleeggezin  |
| gv   | grootvader  |
| m    | moeder  |
| NOI  | Nederlands-Indië  |
| om   | ouderlijke macht, dan wel voogdij en gaat in combinatie met # over ontzetting of ontheffing uit de ouderlijke macht |
| ovv  | op verzoek van  |
| v    | vader   |
| ziek | wijst bijna altijd op opname in een psychiatrische inrichting;  |

## Plaatsingslijst

### INVENTARIS

#### BESTUUR

##### **Bestuursvergaderingen**

- 1-2 Convocaties, agenda's en toelichtende notities 1920-1969  
2 omslagen
- 1 1920, 1945
  - 2 1952-1969
- 3-15 Notulen, 1883-1974  
1 omslag, 12 stukken
- NB 1911-1919, ontbreekt
- 3 14 sep. 1887-13 okt. 1893
  - 4 31 jan. 1883-7 sep. 1887
  - 5 10 feb. 1884-30 sep. 1887
  - 6 1 nov. 1893-8 jan. 1901
  - 7 12 feb. 1901-11 apr. 1911
  - 8 6 mei 1919-8 sep. 1927
  - 9 25 okt. 1927-8 mrt. 1935
  - 10 5 apr. 1935-14 feb. 1941
  - 11 3 mei 1941-3 apr. 1951
  - 12 8 mei 1951-4 juli 1956
  - 13 1952-1961
  - 14 6 sep. 1956-17 juni 1964
  - 15 22 juli 1964-4 juli 1974
- 16-19 Verslag van de directie ten dienste van bestuursvergaderingen, 1950-1969  
4 omslagen
- 16 1948-1961
  - 17 Nov. 1950-aug. 1959
  - 18 1963-1964
  - 19 1961-1969
- 20-36 **Correspondentie van bestuursleden**  
Correspondentie van J.Th. de Visser, W.H. van Eeghen en Th. Ruijs betreffende onder andere onderwerpen als subsidie, financiën, bouwzaken, legaten, giften, contributies, declaraties, vergaderstukken, beleid, komst en vertrek pupillen, personeel, accountantsrapporten 1892-1969  
17 omslagen

J.Th. de Visser, 1892-1919.  
 20 1892  
 21 1919,  
 W.H. van Eeghen, 1919-1938.  
 22 1919-1923  
 23 1919  
 24 1919  
 25 1921-1929  
 26 1923-1931  
 27 1923  
 28 1923  
 29 1931-1938  
 30 1931-1938  
 Th. Ruijs, 1957-1969.  
 31 1957-1963  
 32 1958-1961  
 33 1961-1964  
 34 1963-1964  
 35-36 1964-1969

- 37 Namen van bestuursleden, 1941  
 1 stuk
- 38 Voorwaarde voor opneming in de Martha Stichting 1891  
 1 omslag

## DIRECTIE

- 39-124 **Algemene correspondentie**  
 Correspondentie betreffende uiteenlopende onderwerpen waaronder financiën, personeel (swerving), bouwzaken, contribuanten, legaten, giften, blad, boerderij, huishoudelijke dienst, plaatsing van dienstmeisjes en werkjongens, contacten binnen de sector, circulaire, afspraken, herinneringen, convocaties, abonnementen, lidmaatschappen, kalender, oorlogsomstandigheden, Ariërverklaringen, 1909-1962.  
 85 omslagen
- |              |              |          |
|--------------|--------------|----------|
| 39 1909-1924 | 68 1938      | 97 1948  |
| 40 1920      | 69 1938      | 98 1948  |
| 41 1921      | 70 1939      | 99 1948  |
| 42 1922-1933 | 71 1939      | 100 1948 |
| 43 1922      | 72 1939      | 101 1948 |
| 44 1922      | 73 1940      | 102 1949 |
| 45 1924      | 74 1940      | 103 1949 |
| 46 1925      | 75 1940-1942 | 104 1949 |
| 47 1926      | 76 1940-1942 | 105 1949 |
| 48 1927      | 77 1941      | 106 1949 |
| 49 1927      | 78 1941      | 107 1949 |
| 50 1928      | 79 1941      | 108 1950 |
| 51 1928,     | 80 1941      | 109 1950 |
| 52 1928      | 81 1942      | 110 1950 |
| 53 1929      | 82 1942      | 111 1950 |

|    |            |    |      |     |      |
|----|------------|----|------|-----|------|
| 54 | 1929-1935  | 83 | 1942 | 112 | 1950 |
| 55 | 1930       | 84 | 1943 | 113 | 1950 |
| 56 | 1932       | 85 | 1944 | 114 | 1950 |
| 57 | 1933       | 86 | 1945 | 115 | 1951 |
| 58 | 1934       | 87 | 1945 | 116 | 1951 |
| 59 | 1935       | 88 | 1945 | 117 | 1951 |
| 60 | 1936       | 89 | 1946 | 118 | 1951 |
| 61 | 1937       | 90 | 1946 | 119 | 1952 |
| 62 | 1938       | 91 | 1947 | 120 | 1952 |
| 63 | 1937       | 92 | 1947 | 121 | 1952 |
| 64 | 1937, 1938 | 93 | 1947 | 122 | 1952 |
| 65 | 1937       | 94 | 1947 | 123 | 1952 |
| 66 | 1938       | 95 | 1947 | 124 | 1962 |
| 67 | 1938       | 96 | 1947 |     |      |

- 125-126 Adreslijsten Armbesturen en andere contractpartners, zj.  
2 omslagen
- 125 Armbesturen, diaconieën, e.d. zj  
126 Contractpartners, zj

#### **JAARVERSLAGEN EN RAPPORTEN**

- 127 Jaarverslagen 1941, 1942, 1947  
1 omslag
- 128 Rapport van organisatiebureau aan het bestuur, 1964  
1 omslag

#### **ORGAAN**

- 129 Statuten en met een huishoudelijk reglement uit 1908, 1884-1952.  
1 omslag
- 130 **Hervormde gemeente De Martha Stichting**  
Stukken betreffende de Nederlandse Hervormde gemeente genaamd De Martha Stichting te Alphen aan den Rijn, 1907-1963  
1 omslag
- 131 Notulen van kerkeradsvergaderingen, 1907-1963  
1 omslag
- 132 Brief van het Provinciaal Kerkbestuur betreffende quotering, 1948  
1 stuk

#### **Geschiedenis van De Martha Stichting en herdenkingen**

- 133 Fotokopie van C. Geel, *De Martha Stichting te Alfen aan den Rijn*, 1894; P.L. Schram, 'Uit de eerste kwarteeuw van de Martha Stichting', *Documentatieblad Nederlandse Kerkgeschiedenis*, feb. 1983; anoniem artikel over geschiedenis + kladversie, 1968  
1 omslag
- 134 Vijf artikelen over de geschiedenis in *De Viersprong, orgaan van de Historische Vereniging van Alphen a/d Rijn*, 1998-2006  
1 omslag
- 135 Artikel over De Martha Stichting in *Christelijke Arbeid*, 1911 en Anoniem artikel over Martha Stichting, zij  
1 omslag
- 136 Stukken betreffende herdenkingen Martha Stichting 1908-1960  
1 omslag
- 137 Brochures en herdenkingen directeur ds. Voors, 1919, 1923 en zij  
1 omslag
- 138 Brieven van oud-verpleegde en van familie van de stichter, 1923, 1937  
1 omslag
- 139 Herdenkingsgeschenk 25-jarig jubileum medewerkster, 1911  
1 omslag
- 140\* Fotoboek t.g.v. 40 jaar voorzitter J.Th. de Visser 1940  
1 deel
- Contacten met overheid betreffende erkenning**
- 141 Stukken zijdens provinciale en rijksoverheid betreffende erkenning en bouw 1883-1906.  
1 omslag
- Archief**
- 142 Brieven aan het Historisch Documentatie Centrum voor het Nederlandse Protestantisme betreffende de overdracht van het archief en kladaantekeningen, 1980  
1 omslag

## **PERSONEEL**

- 143-149 Stukken betreffende de oorlogsomstandigheden en evacuatie 1940-1951  
7 omslagen
- 143 Circulaires betreffende maatregelen tegen de Joden, 1940
- 144 Arierverklaringen personeel en overzicht hiervan, 1941, 1943
- 145 Correspondentie over evacuatie, vrijgave en schade na de oorlog, 1942-1946

- 146 Correspondentie over opgenomen joods meisje 1945  
 148 Verklaring Commissie perszuivering, 1946, 1 stuk  
 147 Ontslagaanvraag personeelslid met het oog op voedselverwerking  
 149 Correspondentie over oorlogsverleden sollicitant 1951

## **GEBOUWEN**

- 150-152 Financiën (nieuw)bouwzaken, 1906-1941  
 3 omslagen  
     150 Kasboek bouwfonds, 1906-1916  
     151 1926-1936  
     152 1936-1941
- 153-157 Uiteenlopende stukken over (nieuw)bouwzaken, 1921-1927  
 5 omslagen  
     153 1921-1922  
     154 1923  
     155 1923, 1926, 1927  
     156 1910-1911, met gemeente Aarlanderveen,  
     157 1963-1965, krantenartikelen en kaarten nieuwbouw

## **SCHOOL**

- 158 Stukken betreffende subsidie, 1905-1937  
 1 omslag
- 159 Correspondentie scholen, 1926-1968  
 1 omslag

## **PROPAGANDA**

- 160-162 Correspondentie landelijke propaganda, 1922-1947  
 3 omslagen  
     160 1922  
     161 1925  
     162 1947
- 163-177 Overzichten van contribuanten en oud-pupillen, 1923-1934 en zij  
 15 omslagen  
     163 Kaarten propaganda en inkomsten per plaats 1927-1938  
     164 Kaartsysteem contribuanten en oud-verpleegden, 1923-1927  
     165 Kaartsysteem contribuanten en oud-verpleegden, 1923-1927  
     166 Kaartsysteem oud-verpleegden, alfabetisch V-Z 1929-1938

- 167 Kaartsysteem oud-verpleegden, alfabetisch V-Z 1929-1938
  - 168 Kaartsysteem oud-verpleegden, alfabetisch R-U 1929-1938
  - 169 Kaartsysteem oud-verpleegden, alfabetisch R-U 1929-1938
  - 170 Kaartsysteem donateurs&oudverpleegden, geordend op plaats 1934
  - 171 Kaartsysteem donateurs&oudverpleegden, geordend op plaats 1934
  - 172 Kaartsysteem donateurs&oudverpleegden, geordend op plaats 1934
  - 173 Kaartsysteem donateurs&oudverpleegden, geordend op plaats 1934
  - 174 Lijst contribuanten per plaats zj
  - 175 Lijst contribuanten per plaats zj
  - 176 Lijst contribuanten per plaats zj
  - 177 Lijst van (vermoedelijk) contribuanten zj
- 178-182 Stukken betreffende Marthakalender en Onze kinderen, 1891-1943.  
5 omslagen
- 178 Correspondentie 1891-1895
  - 179 Correspondentie 1926-1928 ,
  - 180 Verzendlijst kalenders 1941-1943
  - 181 Correspondentie over kalender
  - 182 Lijst giften in natura, 1926-1942

## **FINANCIEN (zonder financiering pupillen)**

- Correspondentie over financiën**
- 183-188 Correspondentie over uiteenlopende zaken op het terrein van de financiën 1922-1950
- 183 1922-1927
  - 184 1935-1937
  - 185 1936-1945
  - 186 1940-1943 ,
  - 187 1943-1945
  - 188 1946-1950
- Jaarstukken**
- 189-215 Balans, verlies- en winstrekening, overzichten van ontvangsten en uitgaven 1917-1950.  
NB. 1927, 1937, 1945, 1948, 1949 ontbreken.  
27 omslagen
- 189 1917-1919 203 1936
  - 190 1920, 1921 204 1938
  - 191 1922-1924 205 1939
  - 192 1925 206 1939
  - 193 1926 207 1939
  - 194 1928 208 1940



|     |      |     |           |
|-----|------|-----|-----------|
| 195 | 1929 | 209 | 1939-1941 |
| 196 | 1930 | 210 | 1941      |
| 197 | 1931 | 211 | 1942-1943 |
| 198 | 1931 | 212 | 1943-1944 |
| 199 | 1932 | 213 | 1946      |
| 200 | 1933 | 214 | 1947      |
| 201 | 1934 | 215 | 1950      |
| 202 | 1935 |     |           |

### **Financiële overzichten**

- 216-217    Financiële overzichten diversen 1921-1950 en zij,  
3 omslagen  
           216    1921-1926  
           217    1943-1947  
           218    1950
- 219-235    Overzichten van ontvangsten en uitgaven, 1901-1961  
17 omslagen  
           219    1901-1905    228    1927  
           220    1906-1911    229    1928  
           221    1918-1919    230    1934  
           222    1920            231    1936  
           223    1921            232    1939  
           224    1923            233    1940 ,  
           225    1924            234    1942-1948  
           226    1925            235    1958-1961  
           227    1926
- 236-238    Overzicht van ontvangsten/uitgaven opgenomen in het groot-  
boek 1890-1941,  
3 omslagen  
           236    1890-1941  
           237    1891-1915  
           238    1899-1903
- 239-246    Overzicht van nog te betalen rekeningen, 1917-1945  
8 omslagen  
           239    1918  
           240    1920-1921  
           241    1921-1923  
           242    1924  
           243    1926, 1927  
           244    1928  
           245    1935, 1936  
           246    1940-1943
- 247            Rekening en verantwoording, 1900-1910  
1 omslag
- 248-250    Overzicht financiën huishoudelijke dienst 1892-1937  
3 delen  
           248\*    1892-1908  
           249\*    1909-1922

250\* 1923-1937

### **Nalatenschappen en giften**

251-254 Akten en andere officiële stukken betreffende legaten 1887-1947

4 omslagen

251 1887-1932

252 1892-1932

253 1898-1910

254 1910-1947

255-257 Correspondentie over legaten en giften 1912-1938

3 omslagen

255 1912-1933

256 1919-1921

257 1912-1938

258-259 Overzichten van contributies en periodieke giften 1914-1950

1 omslag, 1 deel

258 1914-1937

259\* 1950

### **CONTROLE**

260 Accountantsrapporten, 1932, 1937, 1944, 1945, 1961, 1962 .

1 omslag

NB zie ook: Correspondentie bestuursleden

### **TAAKUITVOERING**

#### **Pupillen**

261-303 Officiële stukken betreffende opname of contractwijziging 1882-1947.

35 omslagen 5 delen

261 (1-3) 1882 e.v.

262 (1-3) 1882 e.v.

263 (1-3) 1882 e.v.

264 (1-3) 1882 e.v.

265 (1-3) 1882-1890

266 1889-1915

267 1889-1915

268 (1-3) 1889

269 (1-2) 1891-1928

270 1895-1915

271 1897-1916

272 (1-2) 1897-1920

273 (1-2) 1897-1921

274\* contract 1-147 1897-1903

– Nummer opgeheven

276\* contract 298-445 1909-1914

277\* contract 446-594 1914-1919

|      |                  |           |
|------|------------------|-----------|
| 278* | contract 596-745 | 1919-1925 |
| 279* | contract 746-894 | 1925-1930 |
| 280  | 1898-1920        |           |
| 281  | 1898-1924        |           |
| 282  | 1899-1918        |           |
| 283  | 1899-1922        |           |
| 284  | 1900-1925        |           |
| 285  | 1906-1910        |           |
| 286  | 1909-1930        |           |
| 287  | 1910-1932        |           |
| 288  | 1912-1927        |           |
| 289  | 1914-1933        |           |
| 290  | 1916-1933        |           |
| 291  | 1916-1933        |           |
| 292  | 1916-1933        |           |
| 293  | 1913-1936        |           |
| 294  | 1922-1941        |           |
| 295  | 1926-1935        |           |
| 296  | 1931-1939        |           |
| 297  | 1931-1941        |           |
| 298  | 1936, 1940       |           |
| 299  | 1937, 1940       |           |
| 300  | 1938, 1940       |           |
| –    | Nummer opgegeven |           |
| 302  | 1941-1947        |           |
| 303  | 1942-1947        |           |

304-307 Voogdijboeken en overzichten voogdijkinderen, 1905-1921  
4 delen

|     |           |
|-----|-----------|
| 304 | 1905-1920 |
| 305 | 1908-1911 |
| 306 | 1920-1935 |
| 307 | 1921      |

308-315 Overzichten pupillen, 1883-1946  
6 pakken, 1 deel en 1 stuk

|      |             |
|------|-------------|
| 308  | 1883-1893   |
| 309* | 1893-1906   |
| 310  | In doos 152 |
| 311  | 1930-1940   |
| 312  | 1931-1938   |
| 313  | 1933-1940   |
| 314  | 1940-1946   |
| 315  | Zj          |

316-328 Pupillenkaarten, 1905-1942.  
13 omslagen

|           |           |
|-----------|-----------|
| 316       | 1905-1942 |
| 317 (1-2) | 1916-1930 |
| 318       | 1925-1944 |
| 319       | 1935-1943 |
| 320       | 1935-1943 |
| 321       | 1937-1940 |

|     |            |
|-----|------------|
| 322 | 1937       |
| 323 | 1937       |
| 324 | 1937       |
| 325 | 1937       |
| 326 | 1937, 1938 |
| 327 | 1939       |
| 328 | 1940       |

329-334 Stukken (financiën, nota's, kwitantie e.d.) met namen van pupillen, 1936-1952

6 omslagen

|     |                        |
|-----|------------------------|
| 329 | 1936-1940              |
| 330 | 1944                   |
| 331 | 1945, 1947             |
| 332 | 1948, 1950-1952        |
| 333 | 1952                   |
| 334 | Verjaardagskalender zj |

335 Kwantitatieve gegevens pupillen 1883-1938

1 omslag

### Rapportage over pupillen

336-376 Schoolrapporten van pupillen, 1909-1952

39 omslagen en 2 delen

|      |                |     |           |
|------|----------------|-----|-----------|
| 336* | 1909-1929      | 356 | 1940-1952 |
| 337* | 1910-1929      | 357 | 1940-1952 |
| 338  | 1936 (nales)   | 358 | 1940-1952 |
| 339  | 1936, 1937     | 359 | 1940-1952 |
|      | (Beele-Wulder) | 360 | 1940-1952 |
| 340  | 1937-1940      | 361 | 1940-1952 |
| 341  | 1937-1944      | 362 | 1940-1952 |
| 342  | 1937-1952      | 363 | 1941-1952 |
| 343  | 1937-1952      | 364 | 1941-1952 |
| 344  | 1937-1952      | 365 | 1942-1952 |
| 345  | 1937-1952      | 366 | 1942-1952 |
| 346  | 1938-1952      | 367 | 1942-1952 |
| 347  | 1938-1952      | 368 | 1943-1952 |
| 348  | 1939-1952      | 369 | 1943-1952 |
| 349  | 1934-1952      | 370 | 1943-1952 |
| 350  | 1939-1952      | 371 | 1943-1952 |
| 351  | 1939-1952      | 372 | 1943-1952 |
| 352  | 1939-1952      | 373 | 1943-1952 |
| 353  | 1939-1952      | 374 | 1946-1952 |
| 354  | 1941-1952      | 375 | 1946-1952 |
| 355  | 1941-1952      | 376 | 1947-1952 |

377 Rapportage over werkende pupillen 1917-1922, 1932

1 omslag

378-393 Rapportage over pupillen

13 omslagen en 3 delen

- 378 1909-1917
- 379\* 1909-1917
- 380\* 1925-1937
- 381\* 1930-1940
- 382 1938-1944(Bolte-Schurink)
- 383 1938-1944(Schurink-Zuylen)
- 384 1934-1941(B-H)
- 385 1934-1941(H-S)
- 386 1934-1941(S-Z)
- 387 1934-1942(Beelen-Bottenheft)
- 388 1934-1942(Bottenheft-Bruyning)
- 389 1934-1942(Hoorn-Houten)
- 390 1937-1941(Aarssen-Grauss)
- 310 1937-1941(Hollander-Leupen)
- 392 1937-1941(Man-Wulder)
- 393 1950 pianoles

394-416 Medische verklaringen betreffende doorlichting, ziekenlijsten  
KNVB-, en polikliniekkarten over pupillen en personeel, op  
naam, 1907-1962

20 omslagen en 3 omslagen

- 394\* 1907-1929
- 395\* 1921-1947
- 396 1930-1941ziekenlijst
- 397 1941-1942 ziekenlijsten
- 398\* 1947-1957
- 399 1921, 1931-1952
- 400 1938 ziekenhuisnota's
- 401 1937
- 402 1947 polikliniekkarten
- 403 1947, 1950 polikliniekkarten
- 404 1947 polikliniekkarten
- 405 1948-1962KNVBkaarten
- 406 1951 pupillen&personeel
- 407 1951 pupillen&personeel
- 408 1954-1955 pupillen&personeel
- 409 1955 pupillen&personeel
- 410 1956 pupillen&personeel
- 411 1958 pupillen&personeel
- 412 1956
- 413 1956
- 414 1959-1962
- 415 1959-1962
- 416 1948-1962 KNVB-kaarten

417 Vakantielijsten pupillen, 1947-1949  
1 omslag

418-420 Stukken betreffende activiteiten met pupillen, jaarvergaderin-  
gen, feesten en kampen, 1908-1926.

3 omslagen

- 418 1908-1967 jaarvergaderingen/feesten etc.

- 419 1910-1920 jaarlijkse boottochten
- 420 1926 correspondentie over kampwezen

**Declaraties verpleegkosten**

- 421-436 Declaraties verpleegkosten bevat namen van pupillen, 1888-1951 en zij  
15 omslagen en 1 deel
  - 421\* 1888-1890
  - 422 1927-1939
  - 423 1933 Kinderzorg Rotterdam
  - 424 1937, 1938
  - 425 1940-1942
  - 426 1944
  - 427 1947
  - 428 1947
  - 429 1948-1952
  - 430 1948
  - 431 1948, 1949
  - 432 1948
  - 433 1949-1951
  - 434 1950
  - 435 1951
  - 436 Zj
  
- 437-450 Overzichten declaraties bevat namen van pupillen, 1895-1951 en zij  
11 omslagen en 3 delen
  - 437 1895
  - 438\* 1919-1936
  - 439 1919-1920
  - 440 1925-1934 (kasboekje kinderen Vis)
  - 441 1941
  - 442 1919-1936
  - 443 1931-1934
  - 444 1931-1932
  - 445\* 1932-1936
  - 446 1937-1938
  - 447 1942
  - 448 1943-1947
  - 449 1946-1951
  - 450\* 1949-1950
  
- 451-463 Declaraties per instelling bevat namen van pupillen, 1904-1950 en zij.  
13 omslagen
  - 451 1904-1925
  - 452 1919-1936
  - 454 1918-1940
  - 453 1925-1940
  - 455 1934-1937
  - 456 1936-1946
  - 457 1938-1940
  - 458 1940-1942

- 459 1943-1944  
 460 1945  
 461 1945, 1947  
 462 1947-1950  
 463 Zj
- 464-473 Correspondentie over declaraties, bevat namen van pupillen, 1920-1952  
 10 omslagen  
 464 1920-1922  
 465 1937-1938  
 466 1941  
 467 1941  
 468 1942  
 469 1943  
 470 1947  
 471 1950  
 472 1950  
 473 1952
- 474-475 Financiering in het kader van gezinsverpleging, 1950-1952.  
 2 omslagen  
 474 1950-1952  
 475 1950
- 476-479  
 en 607 Overzichten uitgaven bevat namen van pupillen, 1919-1948.  
 5 omslagen  
 476 1919-1925  
 477 1931-1934  
 607 1926-1930, 607 in doos 152  
 478 1933  
 479 1936, 1946, 1948
- Werkende pupillen**
- 480-491 Stukken betreffende financiën van de pupillen, zakgeld en spaarbankboekjes, 1892-1955  
 12 omslagen  
 480 1892-1895  
 481 1895-1898  
 482 1897-1900 spaarbankboek  
 483 1901-1906 spaarbankboek  
 484 1905-1909  
 485 1916-1918  
 486 1936  
 487 1939-1944  
 488 1949  
 489 Zj  
 490 1945-1956  
 491 1952-1955
- 492-501 Stukken betreffende de financiën van werkmeisjes en -jongens, 1909-1942

- 492 1909-1914  
 493 1910-1914  
 494 1919-1922  
 495 1902-1912  
 496 1923-1925  
 497 1927-1930  
 498 1930-1933  
 499 1930-1938, loon en zakgeld  
 500 1942  
 501 Zj
- 502 Correspondentie over werkjongeren, 1927  
 1 omslag
- Subsidie**
- 503-507 Aanvragen en beschikkingen, bevat namen van pupillen, 1908-1917  
 5 omslagen  
 503 1908-1917  
 504 1919-1931  
 505 1931-1934  
 506 1935-1937  
 507 1938-1939
- 508-511 Opgave inkomsten en uitgaven aan subsidiegever, 1923-1945  
 4 omslagen  
 508 1923-1931  
 509 1931-1934  
 510 1935-1938  
 511 1940-1945
- Correspondentie betreffende pupillen**
- 512-534 Gemengde correspondentie met name over pupillen, 1890-1952  
 23 omslagen  
 512 1890, 1892                      524 1941, 1942  
 513 1909-1924                      525 1944  
 514 1919-1921                      526 1945  
 515 1927 Bakvis-Jongkrijg       527 1946  
 516 1927 Kardux-Pijl              528 1946  
 517 1927 Reek-Zwalve            529 1946  
 518 1927                              530 1937, 1947, 1948  
 519 1929-1935                      531 1949  
 520 1937                              532 1950  
 521 1937                              533 1951  
 522 1937-1939                      534 1952  
 523 1940
- 535-586  
 en 606 Correspondentie over opname en declaratie pupillen, 1890-1951  
 53 omslagen  
 535 1890-1893                      561 1934  
 536 1921                              562 1935  
 537 1924                              563 1936



|     |                    |     |                         |
|-----|--------------------|-----|-------------------------|
| 538 | 1925-1935 (C-G)    | 564 | 1936, 1937              |
| 539 | 1925-1935 (H-L)    | 565 | 1936                    |
| 540 | 1925-1935(M-P)     | 566 | 1937-1940               |
| 541 | 1925-1935(R-Z)     | 567 | 1938 (vakantie)         |
| 542 | 1926 (A-O)         | 568 | 1938, 1939              |
| 543 | 1926 (P-Z)         | 569 | 1939                    |
| 544 | 1926 (oudpupillen) | 570 | 1939                    |
| 545 | 1926               | 571 | 1939                    |
| 546 | 1928-1935 (A-G)    | 572 | 1940                    |
| 547 | 1928-1935 (H)      | 573 | 1940                    |
| 548 | 1928-1935 (J-L)    | 574 | 1940                    |
| 549 | 1928 (P-S)         | 575 | 1941, 1943              |
| 550 | 1928 (M-O,T,V)     | 576 | 1941                    |
| 551 | 1928 (W-Z)         | 577 | 1943                    |
| 552 | 1928               | 578 | 1944-1951               |
| 553 | 1928               | 579 | 1944                    |
| 554 | 1922-1932          | 580 | 1945                    |
| 555 | 1930               | 581 | 1946                    |
| 556 | 1931               | 582 | 1947                    |
| 606 | 1931               | 583 | 1948                    |
| 557 | 1932               | 584 | 1949                    |
| 558 | 1934-1942          | 585 | 1949                    |
| 559 | 1933               | 586 | 1950, 1951              |
| 560 | 1933 (MvJ)         |     | NB stuk 606 in doos 152 |

587-590 Correspondentie over pupillen zonder namen pupillen, 1925-1947 en z.d.

|     |           |
|-----|-----------|
| 587 | 1925      |
| 588 | 1922-1930 |
| 589 | 1947      |
| 590 | Zj        |

591-596 Correspondentie van pupillen, 1903-1937  
6 omslagen

|     |            |
|-----|------------|
| 591 | 1903-1904  |
| 592 | 1904, 1905 |
| 593 | 1906       |
| 594 | 1906-1909  |
| 595 | 1925       |
| 596 | 1937       |

### **Contacten met de overheid**

597 Stukken betreffende wettelijke regelingen en voorwaarden voor subsidie, 1906, 1918  
1 omslag

598-601 Statistische rapportage aan de overheid in het kader van subsidieaanvragen, 1888-1939  
4 omslagen

|     |                 |
|-----|-----------------|
| 598 | 1888-1904       |
| 599 | 1905-1916       |
| 600 | 1920-1930       |
| 601 | 1933-1935, 1939 |

- Contacten in sector kindbescherming**
- 602-603 Contacten met instellingen voor kindbescherming en de Vereniging van directeurs van Protestantse instellingen voor kindbescherming, 1938-1960  
2 omslagen
- 602 1938, 1948-1960
  - 603 1960 (Hemava)
- Overige stukken**
- 604-605 Stukken met gemengde inhoud 1906-1941.  
1 omslag en 1 stuk
- 604 Brievenboek 1906-1909 en Overzicht opname en afwijzing, 1916-1917
  - 605 Personeel- en salarislijsten 1941 en overzicht uitgaven en inkomsten per Kostensoort 1941 en verpleegdeclaraties per financier 1941 en pupillenlijsten, 1941
- Uit archief Huize Carolina (Collectie nr. 342)**
- Correspondentie betreffende pupillen, 1899-1915.  
1 omslag
- Aanvulling 2019**
- Doos 150** Stukken afkomstig uit het archief van de Ver ... werkverschaffing Hulpbehoevende Blinden (Stadsarchief Amsterdam). Door-  
slagn van uitgaande, en ingekomen brieven betreffende pupillen, 1946.  
1 omslag

## **HUIS INITIUM**

### Doos nr. 151

#### **Mutatierapporten**

- 1-2 Mutatierapporten, 1953-1963  
2 omslagen  
1 1953-1958  
2 1958-1963

### Doos nr. 152

Bevat inv.nrs. 310, 606 en 607.

#### **Aanvulling 2023**

### Doos nr. 153

- 4 groenkleurige donatiebusjes 'Martha Stichting voor Onverzorgde Kinderen Alphen a/d R.'  
4 busjes
- 1 klein-formaat doosje met draagspeldjes met lilakleurige kunstbloemen van plastic.  
1 doosje